

PERSOONLIJK
Minister voor Wonen en Rijksdienst
postbus 20011
2500 EA Den Haag

Lange Voorhout 8
Postbus 20015
2500 EA Den Haag
T 070-3424344
E voorlichting@rekenkamer.nl
W www.rekenkamer.nl

DATUM 21 december 2016
BETREFT Advies oprichting Stichting Fonds Duurzaam Funderingsherstel

Geachte heer Blok,

In uw brief van 10 oktober 2016, deelt u de Algemene Rekenkamer het voornemen mee om de stichting Fonds Duurzaam Funderingsherstel op te richten. U verzoekt om overleg met de Algemene Rekenkamer over de oprichting van deze stichting, gelet op het gestelde in artikel 34 van de Comptabiliteitswet 2001.

Op ambtelijk niveau heeft de Algemene Rekenkamer overleg gevoerd met de Directie Bouwen en Energie van uw ministerie over het voorstel voor de oprichting van de stichting. Op basis van dit overleg en de conceptstatuten brengen wij graag enkele punten onder uw aandacht. Voor de toetsing was nog geen concept-subsidiebeschikking beschikbaar.

Statutaire bepalingen

De stichting wordt opgericht met als doel een publiek-privaat revolverend fonds te beheren dat is opgebouwd uit middelen van publieke en private herkomst. Uit dit fonds worden leningen op maat verstrekt aan eigenaar-bewoners voor herstel van de aangetaste fundering van hun woning. Het Rijk brengt het eerste deel van het vermogen van het fonds in. Het Fonds Duurzaam Funderingsherstel heeft geen wettelijke basis. Dit betekent dat de statuten van de stichting, met de subsidiebeschikking, het juridisch kader vormen waarbinnen de stichting handelt en haar werkzaamheden uitvoert. Zoals u zelf ook aangeeft in uw brief, wordt met de oprichting van de stichting door de minister voor WenR bewerkstelligd dat het Rijk de randvoorwaarden en werking van het fonds mede kan bepalen.

UW KENMERK

ONS KENMERK 16006215 R

BIJLAGEN

In de conceptstatuten is nu geregeld dat bepaalde belangrijke statutenwijzigingen voorafgaande goedkeuring van de minister behoeven. Wij geven u in overweging om dit uit te breiden naar alle statutenwijzigingen, opdat de stichting niet zelf, zonder uw toestemming, de bestuurlijke inrichting kan wijzigen waarbinnen het fonds wordt beheerd.

Met de bijdrage van € 20 miljoen loopt de Staat een financieel risico. In uw brief noemt u een aantal elementen die van belang zijn om de risico's voor het fonds zo beperkt mogelijk te houden. Zo is in de statuten vastgelegd dat in het investeringsreglement moet worden opgenomen dat het fonds niet meer kan uitlenen dan dat het heeft en dat niet meer leningen mogen worden verstrekt dan mogelijk is in het kader van prudent risicomanagement. Het investeringsreglement behoeft uw voorafgaande goedkeuring. Wij willen u in overweging geven om daarnaast in de statuten vast te leggen dat rechtshandelingen met mogelijke financiële gevolgen, anders dan ten behoeve van de primaire taak van de stichting, uw goedkeuring vereisen. We denken bijvoorbeeld aan de oprichting van rechtspersonen en aan borg- of garantstelling.

Wij vinden het positief dat in de statuten aandacht wordt besteed aan integriteit van bestuurders en toezichthouders en aan de handelwijze indien er sprake is van een tegenstrijdig belang. Ook de bepaling dat voormalige bestuursleden niet kunnen worden benoemd in de raad van toezicht en vice versa draagt bij aan de onafhankelijke positie van de leden van de raad van toezicht en de bestuursleden. We willen u in overweging geven de onafhankelijke positie van bestuurders en toezichthouders verder te versterken door in de statuten tevens aan te geven welke functies in elk geval onverenigbaar zijn met het lidmaatschap van het bestuur of de raad van toezicht van de stichting.

In de statuten is opgenomen hoe de deelneming van gemeenten en banken in de stichting kan worden beëindigd. In uw brief geeft u aan dat het uitgangspunt is dat het Rijk niet tussentijds zal uittreden. Uit gesprekken met uw ambtenaren hebben onze medewerkers begrepen dat de verwachte looptijd van het fonds ten minste 35 jaar zal zijn. Dit is een lange periode. Daarom bevelen wij u aan om toch vooraf aandacht te besteden aan bijvoorbeeld tussentijdse uittreding van het Rijk, opheffing van het fonds en /of het opvangen van eventuele financiële verliezen door de deelnemende partijen in het fonds en dit schriftelijk vast te leggen in de statuten en/of de subsidiebeschikking.

Toezicht op de stichting

Zolang de subsidierelatie tussen het Rijk en de stichting loopt, zal aan de Staten-Generaal verantwoording moeten worden afgelegd over de recht- en doelmatige besteding van de bijdrage. Dit betekent dat u toezicht zult moeten houden op de stichting: u moet over voldoende informatie beschikken om tijdig te kunnen signaleren als er zaken mis gaan dan wel dreigen mis te gaan, en u moet de bevoegdheden hebben om te interveniëren als dat nodig is. Desgewenst dient u de Staten-Generaal informatie te verschaffen over de inzet van de ter beschikking gestelde middelen.

Op grond van de conceptstatuten behoeven wijzigingen in het investeringsreglement uw goedkeuring. In het investeringsreglement worden onder meer de criteria vastgelegd voor het verstrekken van leningen aan eigenaar-bewoners. Het is belangrijk dat daarnaast, bijvoorbeeld in de subsidiebeschikking, duidelijk wordt geregeld hoe u wordt geïnformeerd over de vraag of het geld daadwerkelijk is besteed aan funderingsherstel en vloerisolatie, conform de gestelde criteria. Ook moet worden vastgelegd hoe en door wie eventueel niet-rechtmatig bestede middelen bij eigenaar-bewoners kunnen worden teruggevorderd, en onder welke voorwaarden u de bijdrage van het Rijk (deels) kan terugvorderen. In dit verband bevelen we ook aan om te regelen dat de stichting een rechtmatigheidsverklaring dient af te geven over de besteding van de bijdrage.

Mocht daar aanleiding toe zijn, dan moeten medewerkers van uw ministerie of de Auditdienst Rijk onderzoek kunnen uitvoeren bij de feitelijke uitvoerder van de regeling.

Naast het Rijk leggen ook deelnemende gemeenten en banken een risicopercentage in. Om te voorkomen dat het fonds aan partijen verschillende verantwoordingsinformatie moet aanleveren, lijkt het ons verstandig om onderling af te stemmen welke informatie van de stichting wordt gevraagd.

Bevoegdheden Algemene Rekenkamer

De stichting Fonds Duurzaam Funderingsherstel zal een subsidie ontvangen van het Rijk. Wij constateren dat de Algemene Rekenkamer bij de stichting controlebevoegdheden krijgt op grond van artikel 91 eerst lid, aanhef en onder c van de Comptabiliteitswet 2001.

Tot besluit

We gaan ervan uit dat u een afschrift van deze brief bij uw voornemen tot oprichting van de stichting meezendt aan de ministerraad en de Staten-Generaal. Wij beschouwen

hiermee het overleg op grond van artikel 34 van de Comptabiliteitswet 2001 als afgerond.

4/4

Algemene Rekenkamer

drs. A.P. (Arno) Visser,
president

dr. E.M.A. (Ellen) van Schoten RA,
secretaris